

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 7.

7id jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad April 1905.

»Nuorttanaste« olgushoatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Okta stuora bovddejubme.

»Jos guttege goikka, son bot-
tus mu lusa ja jukkus.« Joh. 7, 37.

Dam mañemus stuora bassebæi-
ve čuožoi Jesus ja čuorvoi daid hær-
vas ja divrras sanid: »Jos guttege
goikka, son bottus mu lusa ja juk-
kus!« Liggoset čugjek dak sanek su
rakisvuodast devddujuvvum vaimost,
ja mi mattep burist aryvedet, atte
sust læ garra hallo juksat sin, gæid
son bovdde. Su aiggomuš læ sin
goiko časkadet. Mutto gæk læk dak,
gæid son bovdde? Vastadus gavdnap
ni su divrras bovddejumest; dastgo
son bovdde dai vanhurskesvuoda mañ-
nai nælgo ja goike sieloid, daggar
vaivan suddolažaid ja duollarid juok-
ke laganest, gudek æi satte maidege
dakkat sin ječaidæsek bæstem diti.
Go Jesus oini stuora joavkoid daina
ječas birastattemin, de čuožželi son
bajas ja čurvi dai namatuvvum sa-
nid.

»Lægo dat su čuorvas ollim du
ragjai rakis lokke? Lækgo don boat-
tam su lusa, ja lækgo don jukkam
cellema agjagest? Daidak don cælk-
ket: »Im læk; dastgo mon læm nuft
stuora suddolaš. Mon im duosta boat-
tet dam agjagest jukkat, ouddalgo
mon læm æralagan šaddam.« — Nuft
arvvalak don dam aše birra; mutto
dat i læk Ibmel arvvalus; su arvva-
lus læ sagga æralagan. Son dovdda
ja dietta maidai du suddo birra, du
boasto-dagoid ja bagjelduolbmamid læ
son oaidnam, ouddal juo go don rie-
gadegjek. Mutto son dietta maidai,
atte Jesus dakkujuvvui suddon du
oudast, atte son guti du vælge ja
rangaštusa ja jami du jabmema; dast-

go son ješ læ dudnji addam dalka-
štusa Jesus sarji bokte. Ja dust, nuft
suddolaš ja varnotæbme go don læk, i
læk mikkege æra dakkat go atte vuos-
taivalddet dam Kristus siste skenki-
juvvum armo. Don oažžok dakkat
nuftgo lappum bardne: čuožželet ba-
jas ja vuolgget du ačad lusa. Du je-
čad dovddamušaid ja du jorgo jurd-
dagid oažok don bælost bællai bigjat,
ja jure daggaren go don læk, vuolge
Jesus lusa, ja don dalle oažok daid
biktasid, gabmagid ja suorbmasa, maid
Jesus dudnji læ fidnim; don oažok
suddoi andagassi addujume ja rafhe
su ruosa vara bokte, ja du goikko
vanhurskesvuoda mañnai šadda časka-
duvvut, daggo bokte atte Kristus šad-
da dudnji vanhurskesvuottan. Mi dal-
le læ dust vel vaile. Alma dalle sui-
tak buok Jesus Kristus siste.

Boađe damditi du armogos bæst-
tak lusa, don suddost vaiveduvvum
ja atestuvvum siello, don, gutte čag-
jadam læk suddo vilda mæccai. Boa-
đe, vuoi boađe juo su lusa, gutte čuorv-
vo du mañest su rakislaš saniguim.

Mon lokkim gieskad muttom uc-
ce gandaš birra, gutte vulgi erit su
sidastes, damditi go su ačče oroi su
mielast læme ila garas suina. Son læi
dam jurddaga ožžom, atte son mut-
tom skipa mielde vuolgga, vai son e-
ritbæssa sikke skuvlast ja æra dakka-
mušain. Son læi juo joavddam man-
ga mila sidast erit, ja sikke sogala-
žak, ustebak ja politiak legje olles
jandara su occamen, ja vanhem riebo
guovto læiga stuoremus vuorradusast
ja morrašest sidast. Vimak gavdne
si su, ja dalle goaloi son ja læi næl-
gest, balost ja hæpanaddai. Si valdde
dasto sato, vai si jottelæbbo sidi bot-
tek; mutto go si gæčælegje su sarnot-
tet, arvali son, atte gal son dal risse-

talla go sidi boatta. Son dov dai, atte
son læi dam ansašain. Mutto go si
dasto idet bællai ollijegje ganda sidi,
ja go su moraštægje ačče oažoi fast
manas oaidnet, de viegai son su lusa
ja valdi su sallases ja illo-gadnjalak
golgge su nierai mielde vuolas, dam-
diti go dat lappum bardne fast læi
gavdnujuvvum.

Aito jure dam lakai aiggo dat
rakis Ibmel ačče vuostaivalddet du,
rakis suddolaš. Don daidak jurdašet
du varnotesvuodak ala ja arvvalet,
atte garra rangaštus šadda du ala
boattet, damditi go don læk su sane
bagjelgæččam ja vagjolam suddo čag-
jadusa balgai alde. Mutto don boastot
daggo jurdašak. Dat læ galle duotta,
atte don rangaštusa læk ansašain;
mutto Jesus læ ollasei ja dievaset
loidastam du sagjai, ja son læ oas-
tam du Ibmeli su divrras varaines.
Su ansašebme rekenastujuvvu dud-
nji; dastgo sadne cælkka: »Go okta
læ jabman buokai oudast, de læk si
buokkak jabman.«

Son rakisti su ædnes.

Muttom ucca avis-vuovdde gan-
daš læi massam su ædnes, gæina son
læi dalo doallam manga jage — gid-
da dam rajest go ačče læi jabmam.
Soai læiga læmaš dego okta hægga
ja okta siello. Mutto de bođi dat
bovdekættes ja goalos guosse jabmen,
ja ædne guddujuvvui dam mañemus
vuoinaduskammari. Go gandda gav-
puga balgai mielde vazzaši ja avisaid
vuovddali, manai son maidai mædda
ovta baike, gost havdemærkaid gæđ-
ges rakadek — daggar havddebacid.
Su jurddagi dallanaga bođi: »Vare
mudnji okta daina marmorgeđgin, vai
mon bæsašim dam ceggit ædnam hav-

de ala.« Son vulgi gæadet daid geđgid, mutto dak legje buokak nuft divrras, atte dak æi læm su oastemest Mutto de fuobmai son ovta stuoragan marmorgædġe-bitta, maid havdemærkaid rakadægje læi erit balkestam, ja dam bivdi son oažžot.

Nubbe bæive luoikkai son jorrid ja dam gædġe bitta jorati ædnes havde ala. Mutto læi juoga vel, mi vai-loi, namalassi čala dam gædġe ala. Gandda i læm gal ollo oappam čallet; mutto mati son almake dammađe, atte namas cacai. Son hagai aldsesis fillo, maid son bastelin šlipi ja čali gædġe ala daid sanid:

»Mu ædnam,

son jami maņemus vakkost.

Son læi buok mu davver.

Son celki, atte son vuordda.«

Dasa orostegje bogstavak.

Muttom bæive boatta okta olmai girkkogarddai, ja go son fuobma dam gædġe, jærrala son havdderoggest: »Gæn læ dat havdde, ja gi læ čallam daid sanid duon gædġe ala?«

»Mon im dieđe ollo dam birra muittalet,« celki havdderogge. »Mutto die baldast læ okta ucca havdaš, mi æska læ devddujuvvum. Son, gutte dam havdes vella læ daid bogstavaid čallam. Son lavi dam maņemus vakkost juokke gaskabæive maņnel boatet ja su filoines dam gædġe ala cacat. Mutto ovta bæive mon occalegjim su, go son javkai æneb beivid. Ja de bođi dat olmai, gutte su ædne havddadæme koastedi ja goččoi mu ucca havdaša roggat dam nisson havde baldi, mi maņemus havddaduvvui. Mon jerrim, læigo dat dat ucca gandaš gutte gædġe buvti ædnes havde ala? ja son vastedi, atte dat dat læi. Gandda læi muttom bæive vuovddam buok avisaid ja læi doaimalažat mannamen havde lusa tiloin, ja de bođi ga guokta hæsta baldalagai vuoje, ige gandda fuobman ouddalgo hæstak su njeide vuolas ja su bigje vavnoi vuolai. Son dušše ovta bæive dastmaņnel eli, ja dak, guđek su birra čužžu gulle su hilljad sardnomen: »Mon im gærggam ædnam havddegeđgin; mutto gal son arvveda, atte mon vigim dam garvesen oažžot. Mon aigom sudnji dam muittalet; dastgo son vuordda mu.« Ja dai saniguim su baksamides alde jami son.

Go dak olbmak, guđek havddegeđgid rakadegje dam gulle, de bigje

si okti ja oste ovta čabba gædġe, man ala si avis-ganda nama čalle, ja nama vuollai si bigje dai sanid:

»Son rakisti su ædnes.«

Nuorra olmai, nuorra nisson! Dušše okta gačaldak dudnji: Raki-stak-go don du ædnad.

Jallas osko sevnjudatta luondo jierme.

Jallas osko dugjo ilo, mutto dam loappa læ hæpad ja jåbmen.

(Lasse oudeb nummari).

Ouddalgo Moses Hærra goččum mielde vuolas nejai varest, dagai son ædnag saniguim vaimolaš oudastrokadusa Israel albmuga oudast, nuft atte son vela bijai sielos ja rübmašes pantan; dastgo son čelkka su rokadusastes: »Jos ik aigo armetet sin bagjel, de oažok sikkot muge nama erit du girjestak.« Son jurdaši, atte Ibmel dai sani diti læ naggijuvvum armetet albmuga. Mutto Hærra celki: »Mon sikkom dušefal su nama, gutte suddod.« Dai sani bokte dagai Hærra čielgasen, atte i mange bokte mate son naggijuvvut dasa, mi vanhurskesvutti i læk soabavaš. Go Moses oini, atte Hærra moarre læi loažžam, de vulgi son vuolas albmuga lusa laga nubbe tavalin su giedastes, ja go son lakkani gođi lusa, de læi vuoinalaš illo alemus mittost, nuft atte čuorvom gullui gukkas juo, aito nuft go don davalažat læk harjanam gullat, gost stuora čoaggalmasak læk. Čuorvas gullui; dastgo nuft čuožžo čallujuvvum: »Go Moses ja Josva lakkanæiga gođi lusa de gullui haikas daihe jiedna, maid soai gadiga soattečuorvasen; mutto go soai ain bođiga lagabuidi, de dovdai-ga soai, atte dat læi lavllomjiedna; dastgo si legje lavllomen ja dansemin gollegalbe oudast. Mutto go Moses oini dam, de cakkidi su moarre, son balkesti tavalid cuovkas, ja galbe valdi son ja njuvdi jaffon, bođkuti dam čaccai ja addi sigjidi dam čace jukkat. Dam lakai fertijegje si jukkat šin ječasek hæpad dego čace, mi læ sægotuvvum sin ječasek nuskiuguim. Oavddo læ nuft, atte vanhurskes i matte gierddat oaidnet, go verodak ja

boastovuotta rađde. Servvegoddest son doppe gidda aito daggo goggo vanhurskesmættomvuotta rađde bahamusal.

Dal nogai jallas osko. Jierbme čuvġodi. Illo ja rafhe nogai. Moraš ja ballo bođi sagjai. Dat vuoinast avvodægje særvve oroi dal javotaga; i gavdnum oktage, gæst læi mikkege, maina lifei mattam ječas bælošet. Oamedovddo čuožoi duobmaren. Dal vurdde si baloin duomosek. Moses jorgeta Aron vuostai ja jærra: »Maid bahaid læ albmug dakkam, go don læk laiddim sin erit duottavuoda gæino alde vuostaičuožoidi avvon.« Aron bælošti ječas dainago albmug læ gažžar, son maidai vuoleđi ječas ja rokkadalai: »Allus Hærra moarre hævateku mu.« Nuftgo Aron ječas vuoleđi, nuft maidai donge vuoleđ ječad rakis Ibmel manna. Vuoleđ ječad ja rokkadala arno, amas Hærra moarre du hævatet. Dasto loaidasti fasten Moses albmug ballai ja celki buok Levi manaidi: »Boakanastet ječaidædek ja mannek gođi mielde ja goddet mikiguim juokkehaš su vieljas ja su oabbas armetkættä. Ja juokkehaža, gutte læi æppeimela balvvalam, godde Levi manak. Oktibuok goddujegje 3000.

Dast don dal oainak rakis lokke, moft dat gævva, go olmuš i læk bissomen ija ja bæive guoratallamest Hærra laga, ja go olmuš dam i læk adnemen gintalen julgides oudast, čuovgasen balgas alde, go i læk hallo Hærra laki siskaldes olbmui mielde.

(Lasetuvvu).

* * * * *
 |*| Gukken ja lakka. |*|
 * * * * *

Soatte.

Japanesalažak ain doarredeġ Ruošaid. Muttom telegramak arvvalak, atte Japanesalažai jurda læ birastattet Ruoša soattevæga. Oktibuok galgga Ruošaenam dal læt saddim 720,000 olbma soattebaikkai; mutto dal æi loga dobbe læt šat æmbo go 150,000 olbma, ja dakge læk daggar dilest, atte illa soattevæga nama.

Japanesalažak læk saddim 10,000 olbma ruošalaš fangaid sidi Ruo.

šaaednami. Dak buokak galggek læk daggarak, guđek ramben šaddek ællemakkai.

Buok dak stuoremus avisak mailmest muittalek dal, atte Ruošša læ tapim dam ollaset, ja muttomak daina stivriijægje olbmain dam guoraset. Mutto kæisar i viša gullat arvvalusage rafhe birra. Japanesalažak sittek 1½ miliarda rubel — 6000 million kruvna — soattevahaga oudast. Gi galgga makset daid ruđaid? Jærra kæisar. Dak ruošalaš bondek dam ferttijek dakkat, ja jos si dam ožžuk diettet, de rakadek si moive, nuft vadda kæisar. Dam lifi son berrim jurdašet, ouddalgo son ja su væketægjek baggijegje soade Japan ala.

Maņemus telegramma muitta, atte Japan læ vuoledam su gaibbadusas 1800 million kruvna ragjai.

Brævva Tanast.

Davja læm gullam sardnujuvvumen dam vuoinalaš likkatusa birra, mi læ sami naššona gaskast dabe Finmarkost; dat goččujuvva »Læstadialaš særven.« Dat oappa læ deike boattam davve Ruotacædnamest, Kare-suando gieldest, gost proavast Lars Levi Læstadius læi pappan. Dat oappo bođi vuost Guovddagæino gildi, gost olbmuk moridegje hirbmađ garra laga sardnidæme bokte, nuft atte dobbe šaddai stuibme ja varragolgatus ja 1852 cævečuppjuvvujegje 2 olbma, gæk læiga servolaža varragolgatussi. Dam dapatusa maņnel læ dat oappo vidanam mietta Finmarko; maidai deike min gildi læ dat oappo jo ollem cædnag jagid dast ouddal ja læ ollo vidanam. Dam særve sardnidægjek min gieldest læk Hans Helander, Oluf Koskamo ja cædnag ærak maid im dast satte namatet. Dam dalve læm maidai mon fidnam sin cœaggalmasast. Sin sardnidi mon burist likojim ja dađemielde go mon arvvedam, de læ sist buorre viggatus, josjoge muttom vuogek muttom ašši harrai æi orrum heivvulaža de almaken sin barggo læ buorre. Mon læm maidai gullam atte soames have læk ruđak cœggjuvvum daina cœaggalmasain, mak læk adnujuvvum borramušši ja æra avkalaš dingaidi. Mu mielast læ imaš dat, atte go dat oappa læ jo læmaš min gieldest nuft cæd-

nag jagid, atte go æi læk ruđai cœaggam dammađe atte lifi cœžžom oastet ja rakadet aldsesæsek cœaggalmas vieso. Dam ragjai læk alelassi cœaggalmasak dollujuvvum olbmui viesoin mak davja læk smavak ja vuollegažak. Dam arveda juokkehaš, atte go viesso læ vuollegaš ja garcæ, de dast læ lossad sardnidægjai sardnot ja dærvasmættom buokaidi, gost læ bakka ja uccan aibmo. Mu arvvalus læ dat, atte dastmaņnel galgašegje cœaggalmasain cœggjuvvut ruđak ja rakaduvvut viesso mi læ 12 alan gukke, 10 alan govdo ja 4½ alan allag, dasa galgek 5 glasa ja moadde ventila (aibmoræra) ja dasto bænkak dego davalas skuvlaviesost. Jos ruđak galgek cœggjuvvut, de fertte vuost valljuvvut okta kasserar gi læ oskaldas ja sikkar olmai, ja gi læ buorre cællit ja rekenastet, ja go dammađe ruđak læk fidnujuvvum atte viesso matta rakaduvvut, de kasserar galgga gæcæalet ožžot nuft halbes dugjojægjid go læ vejolaš. Dat viesso berreši huksijuuvut Bonakasi Tanai, gost ænemus olbmuk mattek cœagganet. Jos dam ala barggujuvvuši fiskobaikin, de læm mon visses dam ala, atte tar ga lifi viesso huksijuvvum. Sami gaskast læk galle harvek guđek kasseraren dokkijek; mutto almaken gal le gavdnu soames ja mon doavom, atte si guđek dasa læk dokkalažak æi biettal dam fidno, jos si valljuvvujek. Vare dat mu savaldak cœuvjuvvuši, vai »Læstadius særvve« farga ožuši sin ječasek cœaggalmasvieso, mutto alma bargotaga i matte dietlassi mikkege rakaduvvut, dasa gaibbeduvvu angeres barggo. Loappatedin saddim mu dærvuođaid buok blađe lokkedi. Juokke sabmelaš berre doalat dam guokte blađe, vai dat vidanifæiga ja bisošæiga.

Tanast 16ad mars 1905

Kristoffer Jessen.

Herredstyramielatto.

*

Herredstyramielatto Henrik A. Henriksen læ dam bitta samas jorgalam Kristoffer Jessen dato mielde. Jorggalægje læ juokke dafhost sæmma oavvelest dam aše harrai go son gi cæli dam bitta.

Lavonjargast 18ad marts 1905

H. A. Henriksen.

Finmarko gielddain læk cœuvvovaš olbmak valljuvvum ordføreren dam golma jakkai 1905—06—07:

Sydvaranger: ordfører Dr. Vessel

Viceordfører Nicolai Nilsen

Nordvaranger: ordfører Abr. Pedersen

Viceordfører O. E. Sundelin.

Vadsø: ordfører Politimester Ulve

Viceordfører P. Eilertson.

Næsseby: ordfører Skuvlaolmai Hoem

Viceordfører Henrik Henriksen.

Vardø ordfører Politimester O. M. Olsen

Viceordfører Martin Olsen

Vardø herred: ordfører Handelsm.

Alb. Moe

Viceordfører Joh. Isaksen

Polmak: ordfører Kirkesanger Nodland

Viceordfører Joh. Isaksen

Tanen: ordfører Handelsm. Nils Øvre

Viceordfører Nils Pavelsen

Lebesby: ordfører Kirkesanger

N. Johansen

Viceordfører O. C. Klykken

Kistrand: ordfører Dr. Kristoffersen

Viceordfører P. A. Larsen

Kjelvik: ordfører L. J. Berg

Viceordfører John Bruun

Maasø: ordfører Handelsm. Sørensen

Viceordfører ?

Talvik: ordfører Skuvlaolmai Bjørgan

Viceordfører ?

Hasvik: ordfører A. Jox

Viceordfører Alb. Krane

Hammerfest: ordfører Skrædder

A. Hansen

Viceordfører Grosserer Nissen

Hammerfest herred: ordfører

J. E. Jacobsen

Viceordfører Th. Holm

Alten: ordfører Agronom A. Nielsen

Viceordfører Ole Sætrum

Loppen: ordfører Skuvlaolmai

Arne Fosnes

Viceordfører Th. Gamst.

Kautokeino: ordfører Postaabner

Saltvik

Viceordfører M. Eriksen.

Karasjok: ordfører Lindi

Viceordfører J. Vik.

*

Tana Skuvlastyra vallji dam 18 januar formannen Pappa A. J. Liljedahl ja O. Eide næstformannen. Dam 7 marts dollujuvvui skuvlastyramøde Tanast valjem diti skuvllaolbma Hop Nærevægje Langfjordnes kredsaidi, cœuvvovaš golma olbma namatuvvujegje.

- No. 1. Skuvlaolmai Einar Hustad
Tanast 7 stemain.
„ 2. —, — Jens Anton Johnsen
Tanast 12 stemain.
„ 3. —, — P. J. J. Mehus
12 stemain.

Jens Anthon Johnsen oažoi 5 stemma 1 nummari. Son gi vuostas nummari læ bæssam læ diettalassi dal gi ouddemusta oažžu dam poasta, mutto jos son biettal de læ nubbe nummar gi dasto oažžu dam. 39 olbma legje guđek legje occam dam poasta. Berlevaag — Troldfjord poasta læ maidai dal ravas. Skuvlaolmai Lars Seime gi mannam gæse oažoi Berlevaag poasta, læ dal ožžum aldisis odđa poasta Gjerpen gildi.

*

Tana herredstivra doallai maidai čoakkema dam 6 ja 7 mars. Čuovvovaš mielldattok legje boattam čoakkai: 1 Ordfører N. Øvre, 2 Viceordfører Nils Pavelsen, 3 Formand Korneliusen, 4 Martin Michaelsen, 5 Kristoffer Jessen, 6 Henr. A. Henriksen, 7 L. Jørstad, 8 Fr. Forberg, 9 M. Stefhansen. Fisker M. Hammer i læm boattam gæn sagjai supleanta Herredskasserer N. A. Seim læi sisa goččujuvvum. Handalolmai Chr. Thingstad jnr, læi dam aige olgoædnamest ja fisker Johan Larsen læi Lagmansrettast manditi mœta dollujuvvui dušše 10 olbmain. Ædnag aššik legje sisaboattam mak doaimatuvvujegje. Dušše moadde ašše vurkijuvvujegje nubbe mœttai mi dollujuvvu mai daihe juni manost.

*

Værrö procenta Tanast læ 1905 Kr. 14,40 juokke 100 kruvna værrotinestusast. Værolivneg formand Tanast læ gavpeolbmai Fredr. Forberg ja Peter Rasmusen læ viceformand. Vaivaškassa ordfører Tanast læ S. L. Kvaalem Berlevaag.

Daid bittaid læ Henr. A. Henriksen Tanast sissasaddem.

Engelanda ja Ruošša

æva læk vela gærggam buok ašin. Nuftgo mi diettep bačalatai dat ruošalaš »Østersjøflaata« engelas fiskarid Nordsjøast (Davvemærast.) Dam oudast fertti Ruošša makset dam čabba summa kr. 1,117,000 — ovta million ja čuođe ja čieča nublokkai duhat kruvna. — Mutto i dast læm vel galle.

Ruoša soatteskipak legje maidai duššadam ovta stuora engelas dampa »Knight Commander« Nuortta-asiast. Dam oudast mærræda Engelanda 1, 800,000 kr. — ovta million gavce čuođe duhat kr. damditi go engelas plævga læk bagjelgæččam, ja dam skipa redarak gaibbedek buorre lommaskillega sin vahag oudast. Ruošša læ arvvalam dam aše bigjat »voldgift« vuollai. Voldgiften goččujuvvu dat, go valljijuvvujek sierranas olmak guđek galggek daggar čuolbmas ašid dutkat vanhurskesvuode vuodo alde. Daggar olmak dieđostge valljijuvvujek sin særvest, gæina buoremus ibmardus galggaši læt dam aše ja dinga birra, man alde naggo šadda.

Suomast

læ gieskad okta 25 jakkasaš olmai Matti Reinikka 3 skuota baččam guvernør Mjasojedoff ala. 2 luoda oažoi guvernøra julgidi, ja dam goalmada oažoi son soagjai. Sarjek æi galga læt hæga-varalaža. Bačče aresterijuvvui.

Min kruvnaprinsa barne Gustav Adolf

læ loppadaddam daina engelas prinsessain Margaret, gæn olles numma læ Margaret Victoria Augusta Charlotte Nora. Son læ dam engelas gonagas Edvard vielja nuoramus nieidda. Dam nuorra para hæjak galggek dollujuvvut fargalakai. Muittaluvvu, atte soai galggaba assambaikē valddet Kristianiai.

Golbma odđa dampa

aiggo »Nordenfjeldske« damppaselskappe rakadattet. Okta galgga bigjot Finmarkoi (dat rakaduvvu Troandem mekaniske verkstedast ja šadda makset 115,000 kr.), nubbe bigju Engelanda rutai, ja goalmad rakaduvvu dam duššam »Tordenskjold« sagjai.

Jakkemættom,

mutto duotta dat galgga læt, muittala Vargai baldde »Finmarken,« atte Vargain elek olbmuk, guđek læk 70 jage boarrasak, mutto vela æi læk oaidnam ovta muora, mi ruottas alde čuožžo. Æi dakge olbmuk gal læk gukkidi jottalam.

Japanest læ

gieskad ittam okta odđa suolo. Dat læ mærrast bajas bagjanam. Dam sullet

sturodak læ 4800 metar go birra mitteduvvu ja allodak 240 juolge. Dam 14ad november gullagotte dai vuostas mærkaid. Si gulle hirbmos garra bavkasid dego kanonskuotaid abest. Dak olbmuk, guđek asse Jovosjimast, jakke algost, atte dat læi okta stuora mærrasoatte. Mutto dak bavkasak biste gidda 28ad november ragjai; dam bæive šaddai hirbmos suovva abe ala, ja go gaččagotte fina gunak, arvvedegje olbmuk, atte luondo famok legje likademe. Dat suovva bistti 5ad december ragjai, ja de fuobmajegje dasto odđa sullet, mi duolle dalle hames nubbastutti. Dam vuostas februar vulgge si dam iskad, ja si gavdne fina saddofierva birra sullet ja ovta agjaga, mast læi duoldde čace.

Stuibme ja rafhetesvuotta

ain bista Ruošaædnamest. Dat čiegos politiak læk gavdnam ovta čiegos særve, mi læ dam siettatusa dakkam, atte dat galgga sorbmit dam golbmasa, generalguvernør Trepow, oaivvamuša Vladimir ja sistrikaministera Bubygin. Manga persovna, gæi ala gannetusa guđdek læk aresterijuvvum. Kaukasusest ja Polenest læ læmaš stuora mašotesvuotta. Muttom fabrikast valdde bargik direktøra ja cögge su sæka sisa ja gesse ja suppijegje su muttom stančeeroggai, mast son illa gagjuvvui. Son dallanaga vulgi Petersborggi.

Mailme stuoremus damppaskipa.

Stettinast Tyskalandast læ dal rakkaduvvumen okta hirbmos stuora damppa, mi galgga bigjut Hamburg-Amerikalinji. Dat šadda mailme stuoremus ja ollo dafhoim buoremus damppaskipa. Dam gukkudak læ 227 meter, govddodak 25 meter ja čignudak 17 meter. Dam lastarunima valdda 16,000 tons, ja dat darbaša 42,000 čace. Dam jottelvuotta šadda 17 mila vavtast (4 timast), nuft atte dat Hamburgast Newyorki darbaša dušše 8 bæive. Dam siste læ sagje 300 vuostas plasa passesjerai, 600 nubbe plasa, 250 goalmad plasa ja 2,300 gaskadæka passesjerai. Mandskape lokko šadda oktibuok 550 olbma. Go buok sajek læk dievva dam dampast, de dast læ 4000 olbmu oktibuok, daihe olles stuora gavpug mađe. Dat damppa navddujuvvu tuiska kœisara aka namain: »Kaiserin Auguste Victoria.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund, Sigerfjord, Vesteraalen.